

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **T. M.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2004, č. j. 11 Az 50/2004 – 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Městského soudu v Praze, kterým byl zamítnut její návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2004, č.j. OAM-6371/VL-07-12-2003. Tímto rozhodnutím nebyl stěžovatelce udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Současně bylo vysloveno, že se na cizinku nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V odůvodnění napadeného usnesení soud uvedl, že zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) stanoví předpoklady pro ustanovení zástupce z řad advokátů zásadně obdobně jako podmínky pro osvobození žadatele od soudních poplatků. Konstatoval dále, že z prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro ustanovení zástupce ze dne 12. 5. 2004 vyplývá, že stěžovatelka nemá příjmy z pracovního ani obdobného poměru, z podnikání ani z jiné samostatné

výdělečné činnosti, nepobírá dávky z hmotného a sociálního zabezpečení ani nemá jiné příjmy a finanční zdroje. Dne 1. 9. 2004 byla žalobkyni doručena výzva soudu ze dne 18. 8. 2004, aby doložila, za jakých finančních podmínek pobývá v privátním ubytování, zda, v jaké výši a z jakých zdrojů hradí náklady ubytování a běžné náklady životní potřeby. Na tuto doručenou výzvu však stěžovatelka nijak nereagovala. Soud dospěl k závěru, že stěžovatelka nesplňuje faktické předpoklady pro osvobození od soudního poplatku, neboť nebylo hodnověrným způsobem prokázáno, že by neměla dostatek finančních prostředků pro to, aby si zástupce zvolila sama.

Proti tomuto usnesení podala stěžovatelka včas kasační stížnost, v níž uvedla, že s usnesením nesouhlasí, neboť v průběhu azylového řízení se změnil několikrát azylový zákon a stěžovatelka kvůli špatné znalosti českého jazyka neměla možnost prostudovat tyto změny. Vzhledem k výše uvedenému požádala soud, aby napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušil a ustanovil jí právního zástupce.

Poté byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti stěžovatelky podané proti napadenému usnesení s tím, že stěžovatelka není zastoupena advokátem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci zde uplatněného důvodu, přičemž neshledal pochybení ze strany soudu.

Dospěl pak k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Ačkoliv v kasační stížnosti stěžovatelka výslovně nečiní odkaz na příslušné ustanovení soudního řádu správního ohledně důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., z obsahu kasační stížnosti lze usuzovat, že se nápravy vydaného rozhodnutí dovolává z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Dovolává se totiž tohoto, že advokáta potřebuje z důvodu změny azylového zákona a špatné znalosti českého jazyka. Z uvedeného lze dovodit, že stěžovatelka nesouhlasí s právním posouzením věci soudem v předcházejícím řízení.

V posuzované věci plyne z obsahu spisu, že k žádosti stěžovatelky o ustanovení zástupce pro řízení o žalobě reagoval Městský soud v Praze, v návaznosti na stěžovatelkou zaslané vyjádření o osobních, výdělkových a majetkových poměrech ze dne 12. 5. 2004, které obsahovalo pouze identifikační údaje stěžovatelky a v ostatních kolonkách bylo „proškrtnuto“, výzvou ze dne 18. 8. 2004, kterou vyžádal, aby stěžovatelka ve lhůtě deseti dnů od doručení této výzvy doplnila předmětné prohlášení o údaj, za jakých finančních podmínek pobývá v privátním ubytování, zda, v jaké výši a z jakých zdrojů hradí náklady ubytování a běžné náklady životní potřeby. Tuto výzvu stěžovatelka převzala osobně dne 1. 9. 2004, avšak nijak na ni nereagovala.

Podle ustanovení § 35 odst. 7 věty první s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odst. 2 platí v takovém případě stát.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. věty první, účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud především konstatuje, že nedostatek právního zastoupení stěžovatele v řízení u Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti proti usnesení městského soudu v Praze, není důvodem pro odmítnutí kasační stížnosti.

Dále je třeba uvést, že z citace ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s. plyne, že účastníku lze ustanovit usnesením zástupce tehdy, jestliže jsou splněny současně dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, 2) jestliže je to třeba k ochraně jeho zájmu. Při posuzování zákonné podmínky - „je-li to třeba k ochraně jeho práv“ - lze jistě dospět k závěru, že ustanovení advokáta pro řízení o žalobě, pokud se žalobkyně dovolává ustanovení advokáta pro špatnou znalost českého jazyka a složitost úpravy obsažené v azylovém zákoně, by z hlediska ochrany jejích práv bylo namístě. V posuzované věci tedy ochrana práv stěžovatelky vyžadovala ustanovení advokáta, a byla tak splněna jedna z podmínek uvedených v ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s.. Současně však nutno konstatovat, že splnění pouze jedné z podmínek uvedených v § 35 odst. 7 s. ř. s. nepostačuje pro závěr o povinnosti soudu ustanovit advokáta v řízení o žalobě. Je totiž třeba, aby byla zároveň splněna další, v tomto ustanovení uvedená podmínka, tj. že jde o navrhovatele, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků. K tomu, aby mohla být tato podmínka posouzena, je třeba součinnosti účastníka, který musí doložit, že nemá dostatečné prostředky.

Jak vyplývá z výše uvedeného, stěžovatelka tuto nezbytnou součinnost neposkytla, neboť na výzvu Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2004, stran doplnění skutečností rozhodných pro posouzení, zda splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků ve lhůtě soudem stanovené, která uplynula dne 11. 9. 2004, ostatně ani později, nereagovala.

Za této situace nelze než uzavřít, že v postupu Městského soudu v Praze, ani v napadeném usnesení tohoto soudu, nebylo shledáno pochybení. Nejvyšší správní soud sdílí názor vyslovený v odůvodnění napadeného usnesení, že nereagovala-li stěžovatelka na výzvu soudu ze dne 18. 8. 2004 k doložení svých majetkových poměrů a ve stanovené lhůtě soudu nijak nedoložila, že nemá dostatečné prostředky, nebylo možno podmínku předpokladu pro osvobození od soudních poplatků přezkoumat, což ve svých důsledcích znamená, že předpoklady pro osvobození od soudních poplatků nesplnila a nelze jí podle dikce ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s. ustanovit zástupce – advokáta pro řízení o žalobě.

Nejvyšší správní soud tedy za této situace neshledal kasační stížnost stěžovatelky důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Protože žalovanému v tomto stádiu řízení žádné náklady nevznikly a stěžovatelka nebyla v řízení úspěšná, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. listopadu 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu